

LIÊN MINH CHÂU ÂU VÀ NỖ LỰC TĂNG CƯỜNG TỰ CHỦ VỀ AN NINH - QUỐC PHÒNG

ThS ĐỖ HỒNG HUYỀN

Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam

Ngày nhận bài: 20/8/2025; Ngày phản biện: 20/8/2025; Ngày duyệt đăng: 16/3/2026.

● **Tóm tắt:** Trong bối cảnh địa chính trị toàn cầu đang thay đổi nhanh chóng, Liên minh châu Âu (EU) đã và đang nỗ lực thúc đẩy tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng. Sự thay đổi chính sách quốc phòng của Mỹ dưới thời Tổng thống D.Trump trong nhiệm kỳ thứ hai cùng với cuộc xung đột tại Ukraine đã trở thành những yếu tố then chốt buộc EU phải xem xét lại mức độ phụ thuộc vào Mỹ, đồng thời đẩy mạnh năng lực tự chủ về an ninh - quốc phòng, chi tiêu quân sự và nâng cao khả năng triển khai phòng thủ độc lập.

● **Từ khóa:** Liên minh châu Âu; Tự chủ; An ninh - quốc phòng.

1. Bối cảnh mới và thách thức đặt ra

Những năm gần đây, môi trường an ninh tại châu Âu ngày càng trở nên phức tạp và bất ổn. Các sự kiện như việc Anh rời khỏi EU (Brexit), sự gia tăng hoạt động khủng bố, làn sóng di cư bất hợp pháp và các cuộc xung đột kéo dài ở các khu vực phía Nam châu Âu đã và đang đặt ra nhiều thách thức cho an ninh khu vực. Các cuộc xung đột với Nga liên quan tới bán đảo Crimea và Ukraine đã tạo ra nhiều mối đe dọa nghiêm trọng đối với hòa bình và ổn định của khu vực. Bên cạnh đó, cục diện thế giới đang đứng trước tình trạng phân mảnh, những cam kết dài hạn của Mỹ đối với an ninh châu Âu ngày càng không chắc chắn, đặc biệt là trong nhiệm kỳ thứ hai của Tổng thống D.Trump.

Trong nhiệm kỳ đầu tiên, chính sách của ông D.Trump đã làm suy yếu vai trò, vị thế của EU và Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương

(NATO), gây ra những rạn nứt trong quan hệ xuyên Đại Tây Dương. Việc ông hạ thấp vị thế của các tổ chức này bao gồm cả cam kết phòng thủ tập thể trong NATO đã thúc đẩy một cuộc tranh luận về quyền tự chủ chiến lược của châu Âu. Điều này được cụ thể hóa thông qua việc thực hiện Thỏa thuận Hợp tác có cấu trúc thường trực (PESCO), thành lập Quỹ Quốc phòng châu Âu (EDF), và các dự án hợp tác ngoài khuôn khổ EU như Sáng kiến Can thiệp châu Âu (IEI).

Năm 2021, dưới thời Tổng thống J.Biden, với khẩu hiệu “Nước Mỹ trở lại”, EU và các quốc gia thành viên đã kỳ vọng sẽ nắm bắt cơ hội để đổi mới mối quan hệ xuyên Đại Tây Dương, đồng thời tái cân bằng cách triển khai quyền tự chủ chiến lược trên mọi lĩnh vực có liên quan, đặc biệt là về an ninh - quốc phòng. Mặc dù đã có những nỗ lực đáng kể, song EU

vẫn không thể giảm bớt được tình trạng bất cân xứng trong mối quan hệ xuyên Đại Tây Dương cũng như hiện thực hóa tham vọng về một châu Âu tự chủ.

Cuộc xung đột Nga - Ukraine nổ ra vào tháng 2/2022 đã trở thành chất xúc tác làm thức tỉnh chiến lược ở châu Âu, đồng thời là động lực giúp hồi sinh vai trò của NATO. Trong bối cảnh NATO được tái thiết và khẳng định lại lý do tồn tại, EU đã nổi lên như một tác nhân an ninh và quốc phòng đúng nghĩa, với việc chính thức công bố La bàn Chiến lược, chuyển đổi Cơ sở Hòa bình châu Âu để cung cấp viện trợ cho Ukraine, công bố Chiến lược công nghiệp quốc phòng châu Âu và bổ nhiệm Ủy viên quốc phòng EU. Những thành tựu này là nền tảng vững chắc để châu Âu xây dựng quyền tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng.

Sự kiện ông D.Trump tái đắc cử Tổng thống Mỹ vào ngày 6/11/2024 đã gây ra những tác động không nhỏ tới an ninh - quốc phòng của châu Âu. Các cuộc điện đàm giữa Tổng thống D.Trump và Tổng thống V.Putin, cũng như các cuộc đàm phán của giới chức hai bên cho thấy, Mỹ - Nga đã “bình thường hóa” quan hệ song phương (Council Foreign Relation, 2025) và chỉ định các nhóm chuyên trách để thúc đẩy các cuộc đàm phán về tương lai của Ukraine. Điều này phản ánh sự thay đổi cơ bản trong quan điểm của Mỹ đối với Nga và cuộc xung đột. Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Pete Hegseth cho rằng, việc Ukraine gia nhập NATO là không thực tế và an ninh châu Âu không còn là ưu tiên của Mỹ (Liboreiro, 2025). Những tuyên bố như vậy từ Chính quyền D.Trump đặt ra một thách thức lớn cho tiến trình xây dựng quyền tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng của châu Âu. Trước những thay đổi chính sách của Mỹ, ưu tiên hàng đầu của châu Âu hiện nay là tìm ra sự đồng thuận chiến lược để bảo vệ an ninh - quốc phòng của mình.

2. Những động thái tăng cường tự chủ về an ninh - quốc phòng của châu Âu

Về tài chính

Kế hoạch “Tái vũ trang châu Âu”

Trong bối cảnh lo ngại gia tăng về an ninh khu vực và tình trạng bất ổn toàn cầu, EU hiện đang nỗ lực xác định những ưu tiên chiến lược về an ninh - quốc phòng, cũng như xem xét cơ chế tài trợ và mở rộng hợp tác quốc tế, đặc biệt là với Mỹ và Anh. Trong khi đó, Mỹ ngày càng thu hẹp cam kết an ninh đối với châu Âu, khiến quan hệ xuyên Đại Tây Dương có xu hướng căng thẳng và biến động.

Trước những động thái trong chính sách của Mỹ, ngày 6/3/2025, EU đã tổ chức Hội nghị thượng đỉnh đặc biệt tại Brussels, tập trung vào kế hoạch “Tái vũ trang châu Âu” (ReArm Europe). Sự kiện này đánh dấu bước tiến quan trọng trong việc cụ thể hóa mục tiêu nâng cao quyền tự chủ về an ninh - quốc phòng và tăng cường hỗ trợ Ukraine. Vấn đề cốt lõi là châu Âu cần phải xây dựng một chiến lược cân bằng hơn, tăng cường quyền tự chủ về an ninh - quốc phòng để giảm thiểu sự phụ thuộc vào các đối tác bên ngoài, tạo ra một lực lượng rắn đẽ mạnh mẽ của riêng châu Âu, qua đó bù đắp cho sự sụt giảm vai trò của Mỹ.

Trong kế hoạch “Tái vũ trang châu Âu”, EU đã đưa ra đề xuất huy động tài chính để đảm bảo an ninh châu lục (European Commission, 2025a). Theo đề xuất này, Ủy ban châu Âu (EC) sẽ nói lỏng các quy định về tài khóa, cho phép các nước thành viên loại trừ các khoản chi tiêu quốc phòng tăng thêm ra khỏi khuôn khổ chi ngân sách tài chính quốc gia. Nhờ đó, các quốc gia sẽ không bị EC xử phạt nếu lạm chi ngân sách vì mục đích đảm bảo an ninh - quốc phòng. Điều này cho phép các quốc gia thành viên gia tăng đáng kể mức chi tiêu quốc phòng mà không làm kích hoạt tình trạng thâm hụt quá mức. Chẳng hạn, nếu các quốc gia thành viên tăng chi tiêu quốc phòng lên mức trung bình

1,5% GDP thì dự kiến, EC có thể huy động được 650 tỷ euro trong khoảng thời gian 4 năm để đảm bảo an ninh - quốc phòng chung.

Ngoài ra, đề xuất còn đề cập đến khoản vay bổ sung cho quốc phòng trị giá 150 tỷ euro. Về cơ bản, điều này sẽ thúc đẩy chỉ tiêu quốc phòng chung một cách hiệu quả hơn, qua đó tăng cường sức mạnh quốc phòng, quân sự toàn châu Âu. Khoản vay này sẽ giúp các quốc gia thành viên tập hợp nhu cầu và mua sắm chung các thiết bị quan trọng như: Hệ thống phòng không tên lửa, hệ thống pháo binh, đạn dược, máy bay không người lái, hệ thống chống máy bay không người lái... Với các thiết bị này, các quốc gia thành viên có thể tăng cường hỗ trợ cho Ukraine, đồng thời củng cố khả năng phòng thủ tập thể. Cách tiếp cận mua sắm chung không chỉ giúp giảm chi phí, hạn chế sự phân mảnh của thị trường quốc phòng, mà còn nâng cao khả năng tương tác giữa các lực lượng quân sự thành viên và củng cố cơ sở công nghiệp quốc phòng của EU.

Tăng ngân sách dành cho quốc phòng

Tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng của EU đòi hỏi phải xây dựng một chiến lược chung dựa trên lợi ích của châu Âu và các nguồn lực tự chủ, có chủ quyền. Nếu như trước đây, khái niệm “quyền tự chủ chiến lược” gắn với việc củng cố “trụ cột châu Âu” của NATO từng gây nhiều tranh cãi giữa các quốc gia thành viên, thì trên thực tế việc củng cố quốc phòng của châu Âu lại phù hợp với những gì mà Tổng thống D.Trump luôn kêu gọi, đó là: Thực hiện việc chia sẻ gánh nặng ngân sách quốc phòng giữa các quốc gia thành viên NATO với Mỹ. Việc các quốc gia châu Âu đồng loạt gia tăng ngân sách quốc phòng ở mức chưa từng có để ứng phó với cuộc xung đột Nga - Ukraine thực chất là phản ứng chính sách trước yêu cầu của ông D.Trump về việc các đồng minh phải đầu tư nhiều hơn vào nền quốc phòng của chính mình. Tuy nhiên, trong khuôn khổ NATO, nếu

như trước đây ông D.Trump chỉ kêu gọi mức đầu tư cho ngân sách quốc phòng ở mức 2% GDP, thì hiện nay ông lại đặt ra mức chi mới là 5%. Đề xuất này bị nhiều quốc gia xem là khó có khả năng thực hiện, ngay cả trong bối cảnh chi tiêu quân sự của EU đã tăng 20% kể từ sau khi nổ ra cuộc xung đột ở Ukraine. Để bảo vệ cam kết của Mỹ với NATO, Tổng Thư ký NATO Mark Rutte đã công khai ủng hộ việc tăng mạnh chi tiêu quốc phòng của châu Âu. Tuy nhiên, hiện nay, hầu hết các quốc gia châu Âu dường như khó có thể đạt được mục tiêu này, thậm chí nhiều nước vẫn đang phải đứng trước nhiều thách thức để có thể đạt được mục tiêu 2% ban đầu.

Có thể thấy, thách thức lớn nhất đối với tiến trình tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng của châu Âu vẫn là vấn đề tài chính, bởi khu vực này vẫn phụ thuộc vào đóng góp quốc phòng của Mỹ trong NATO. Năm 2024, Mỹ đã đóng góp 860 tỷ USD, tương đương gần 70% ngân sách quốc phòng cho NATO. Trong khi đó, tổng chi tiêu quốc phòng của 30 nước châu Âu trong NATO chỉ khoảng 380 tỷ USD. Tổng thống Pháp cho rằng, các nước châu Âu cần chi trung bình từ 3%-3,5% GDP cho quốc phòng (Caulcutt & Kayali, 2025) nhằm tiến gần hơn tới mục tiêu tăng ngân sách quốc phòng do Mỹ và NATO đề ra, đồng thời tăng cường năng lực phòng thủ và tự chủ chiến lược của châu Âu.

Về công nghiệp và công nghệ quốc phòng

EU đang nỗ lực gia tăng năng lực quân sự thông qua Sách trắng “Sẵn sàng 2030”. Động thái này nhằm ứng phó với nguy cơ Mỹ sẽ dịch chuyển trọng tâm chính sách khỏi châu Âu, đồng thời chuẩn bị cho khả năng EU phải đối đầu trực tiếp với Nga. Có thể thấy, Nga và Mỹ chính là những nhân tố quan trọng thúc đẩy EU thực hiện chương trình này.

Sách trắng “Sẵn sàng 2030” được công bố ngày 19/3/2025, được thiết kế để tận dụng mọi đòn bẩy có sẵn nhằm huy động tới 800 tỷ euro

cho các khoản đầu tư quốc phòng (European Commission, 2025b). Mục tiêu chính là mua vũ khí từ các nước EU, các đối tác ở châu Âu và các đồng minh như Hàn Quốc, Nhật Bản... Chủ tịch EC - bà Ursula von der Leyen nhấn mạnh, EU cần gia tăng mua sắm vũ khí của châu Âu nhằm tăng cường cơ sở công nghệ và công nghiệp quốc phòng của châu lục và giảm sự phụ thuộc vào Mỹ. Điều này xuất phát từ thực tế những năm gần đây, khoảng 2/3 đơn đặt hàng mua sắm vũ khí, trang thiết bị quốc phòng của EU là hợp đồng với các công ty Mỹ.

Vào ngày 22/4/2025, EU đã công bố gói sửa đổi các chương trình tài trợ hiện hành nhằm tăng tốc các khoản đầu tư quốc phòng trong khuôn khổ ngân sách chung của khối. Đây là một phần trong chiến lược tăng cường tự chủ về an ninh - quốc phòng của châu Âu trong bối cảnh tình hình an ninh khu vực ngày càng diễn biến phức tạp.

Quy định mới tập trung vào việc đẩy nhanh sự phối hợp đầu tư cho nền công nghiệp và công nghệ quốc phòng châu Âu (EDTIB) nhằm giúp EU và các quốc gia thành viên phát triển, mở rộng quy mô và hiện đại hóa các trang thiết bị, công nghệ quốc phòng quan trọng. Một trong những đề xuất chính là hiện đại hóa quy trình tiếp cận các quỹ của EU dành cho các dự án quốc phòng, qua đó giúp các doanh nghiệp và tổ chức trong lĩnh vực này sớm nhận được hỗ trợ tài chính cần thiết. Điều này sẽ góp phần cải thiện khả năng sẵn sàng chiến đấu của khối, cũng như tăng cường khả năng tự chủ chiến lược của EU trong lĩnh vực quốc phòng, như đã đề ra trong sáng kiến “Tái vũ trang châu Âu” và Sách trắng “Sẵn sàng 2030”.

Cùng với “Gói đơn giản hóa quốc phòng toàn diện” (European Commission, 2025c) được EC đưa ra vào tháng 6/2025, quy định mới này sẽ góp phần cắt giảm các rào cản hành chính, đẩy mạnh đầu tư chung và tạo thuận lợi cho hợp tác xuyên biên giới giữa các quốc gia

thành viên trong lĩnh vực quốc phòng. Thông qua việc khuyến khích đầu tư liên quan đến quốc phòng và hỗ trợ đổi mới công nghệ quốc phòng, EU đảm bảo ngành công nghiệp quốc phòng của châu Âu vẫn có khả năng cạnh tranh, linh hoạt và sẵn sàng ứng phó với những thách thức an ninh đang thay đổi. Quy định mới này phù hợp với các mục tiêu của Sách trắng chung về Quốc phòng châu Âu, trong đó đặt ra lộ trình cụ thể để EU xây dựng các năng lực quốc phòng cần thiết nhằm bảo vệ công dân, bảo vệ các giá trị của EU và tăng cường khả năng ứng phó với môi trường địa chính trị thay đổi nhanh chóng.

Về đối ngoại

Châu Âu đang từng bước giảm sự lệ thuộc vào Mỹ trong lĩnh vực an ninh - quốc phòng thông qua việc tăng cường tự chủ chiến lược. Một trong những bước đi quan trọng là mở rộng hợp tác an ninh - quốc phòng với các đối tác chiến lược khác, vừa để giảm nguy cơ phụ thuộc, vừa để tăng cường năng lực nội khối phục vụ mục tiêu tự vệ.

Theo La bàn Chiến lược - văn kiện định hướng an ninh của EU được thông qua năm 2022, yếu tố “đối tác” được xác định là một trong bốn trụ cột chiến lược bên cạnh “hành động”, “bảo vệ” và “đầu tư” trong chính sách an ninh - quốc phòng chung. Theo đó, EU đã lần lượt ký 6 thỏa thuận hợp tác an ninh - quốc phòng với các quốc gia Na Uy, Moldova, Hàn Quốc, Nhật Bản, Albania và Bắc Macedonia. Ngoài ra, EU cũng chú trọng vào việc mở rộng hợp tác với các đối tác chiến lược tại khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương. Việc tăng cường phối hợp, ứng phó với các thách thức an ninh toàn cầu đã thúc đẩy đối thoại và hợp tác giữa EU với Australia, Nhật Bản, Hàn Quốc và New Zealand trong các lĩnh vực như an ninh mạng, chống các mối đe dọa hỗn hợp và xây dựng năng lực qua mô hình hợp tác NAC+4 (NATO cùng bốn quốc gia

châu Á) (European Parliament, 2025).

Trên bình diện song phương, quan hệ hợp tác quân sự mở rộng đã được triển khai giữa Pháp - Anh - Đức, tạo nên “tam giác London - Paris - Berlin”. Tại Hội nghị thượng đỉnh Anh - Pháp diễn ra từ ngày 8 đến ngày 10/7/2025, hai quốc gia đã ký Tuyên bố Northwood nhằm tăng cường phối hợp hạt nhân và xây dựng một nhóm điều phối chung giữa Anh và Pháp. Tương tự, Đức cũng đang thúc đẩy thỏa thuận hợp tác mạnh mẽ với Anh nhằm đặt nền móng cho khả năng chiến đấu chung của châu Âu và giảm sự phụ thuộc vào Mỹ (Childs, 2025).

Trong bối cảnh những chia rẽ nội bộ châu Âu vẫn đang tiếp diễn và chính quyền mới của Mỹ không đưa ra được sự đảm bảo rõ ràng nào, thách thức đặt ra cho EU và các quốc gia thành viên là phải xây dựng một cách tiếp cận vừa xoa dịu Chính quyền Tổng thống D.Trump thông qua việc tăng cường đầu tư quốc phòng, vừa mang lại quyền tự chủ chiến lược hơn nữa cho châu Âu. Giai đoạn thách thức này nhấn mạnh nhu cầu cấp thiết về đổi mới sự thống nhất của châu Âu, coi đó là chìa khóa để xây dựng sự đồng thuận chiến lược giữa các quốc gia trong khu vực. Ngoài các thành viên liên minh, EU phải tập hợp những đối tác sẵn sàng duy trì mối quan hệ với Mỹ trong khi tránh sự phụ thuộc về mặt chiến lược. Sự hợp tác này sẽ rất quan trọng nếu EU muốn đảm nhiệm vai trò lãnh đạo để đối trọng với mối đe dọa từ Chính quyền D.Trump nhiệm kỳ thứ hai, không chỉ về mặt an ninh, quốc phòng mà còn liên quan đến quản trị toàn cầu và các cấu trúc của nó (Didier, 2025).

3. Xu hướng tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng của EU trong thời gian tới

Trong bối cảnh địa chính trị toàn cầu tiếp tục biến động mạnh, đặc biệt là sự rạn nứt trong quan hệ xuyên Đại Tây Dương, châu Âu đang từng bước điều chỉnh và củng cố chiến

lược tự chủ về an ninh - quốc phòng. Mặc dù tiến trình này còn nhiều thách thức, song xu hướng thúc đẩy tự chủ chiến lược của EU được dự báo sẽ tiếp tục tăng tốc với những chuyển động đáng chú ý sau:

Thứ nhất, tăng chi tiêu quốc phòng một cách thực chất và đồng đều hơn giữa các nước thành viên EU. Áp lực từ cuộc chiến Nga - Ukraine và sự dịch chuyển chính sách của Mỹ dưới thời D.Trump với tuyên bố Mỹ không nhất thiết phải bảo vệ các nước NATO không đóng góp đủ 2% GDP khiến các quốc gia EU không thể tiếp tục duy trì sự phụ thuộc vào sự bảo hộ an ninh từ Mỹ. Trong thời gian tới, Đức và Pháp tiếp tục là hai trụ cột trong việc thúc đẩy ngân sách quốc phòng của EU nhưng sẽ yêu cầu các nước nhỏ hơn như Bỉ, Hà Lan, Tây Ban Nha... phải cam kết rõ ràng và hành động thực chất hơn trong việc tăng chi tiêu. Bên cạnh đó, các cơ chế giám sát và đánh giá chi tiêu quốc phòng chung trong khuôn khổ EU cũng sẽ được cải tiến nhằm bảo đảm sự phân bổ công bằng và hiệu quả của ngân sách.

Thứ hai, đẩy mạnh phát triển công nghiệp quốc phòng nội khối để giảm sự phụ thuộc vào Mỹ. Trong giai đoạn tới, EU sẽ ưu tiên đầu tư vào hệ sinh thái quốc phòng nội khối, đặc biệt trong sản xuất vũ khí công nghệ cao, tên lửa, radar, máy bay không người lái và phòng thủ không gian mạng. Những chương trình hợp tác quốc phòng chung như hệ thống xe tăng thế hệ mới do Đức - Pháp phối hợp phát triển, máy bay chiến đấu thế hệ sáu, hay hệ thống phòng không châu Âu sẽ trở thành “xương sống” cho năng lực tự chủ chiến lược của EU. Liên minh cũng đang hướng tới việc thiết lập Quỹ Quốc phòng châu Âu tập trung hơn vào nghiên cứu và phát triển, cung ứng và tích hợp chiến lược công nghệ.

Thứ ba, củng cố khả năng triển khai nhanh lực lượng quân sự độc lập của EU. Dù NATO vẫn là liên minh phòng thủ chủ chốt, nhưng với những nghi ngại về cam kết lâu dài của Mỹ, EU

sẽ tiếp tục xúc tiến hoàn thiện lực lượng phản ứng nhanh, với mục tiêu xây dựng khả năng triển khai lực lượng độc lập khoảng 5.000 quân đến các điểm nóng mà không cần chờ phê chuẩn từ NATO hay Mỹ. Đồng thời, các cơ chế tác chiến chung cũng sẽ được củng cố để giảm sự phân mảnh trong chỉ huy quân sự.

Thứ tư, mở rộng hợp tác an ninh - quốc phòng với các đối tác chiến lược ngoài NATO. Nhằm tăng cường chiều sâu chiến lược và giảm mức độ phụ thuộc vào Mỹ, EU sẽ đẩy mạnh quan hệ với Nhật Bản, Hàn Quốc, Ấn Độ, Australia và một số nước Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) trong lĩnh vực an ninh mạng, quốc phòng hàng hải, và chia sẻ thông tin tình báo. Việc ký kết các thỏa thuận an ninh song phương, tổ chức tập trận chung, hoặc tham gia các sáng kiến gìn giữ hòa bình tại khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương sẽ là một phần của chiến lược mở rộng không gian chiến lược của EU.

Thứ năm, xây dựng sự đồng thuận chính trị sâu rộng hơn về chính sách quốc phòng trong nội bộ EU. Một trong những điểm yếu cố hữu của EU là thiếu sự đồng thuận toàn diện về các hành động quân sự, do mỗi quốc gia thành viên vẫn có quyền phủ quyết trong các vấn đề an ninh - quốc phòng. Trong thời gian tới, EU sẽ phải đẩy mạnh nỗ lực gia tăng vai trò của các thiết chế như EC và Quốc hội châu Âu trong hoạch định chính sách quốc phòng, nhằm tiến tới mô hình “an ninh tập thể thực chất” thay vì chỉ mang tính tuyên bố. Một số nước có xu hướng trung lập như Ireland, Áo hay Hungary

có thể tiếp tục phản đối, song xu thế liên kết sâu hơn về an ninh là không thể đảo ngược.

Như vậy, trong thời gian tới, EU đang đứng trước cơ hội quan trọng để tái cấu trúc mô hình an ninh - quốc phòng theo hướng tự chủ chiến lược. Tuy chưa thể thay thế hoàn toàn vai trò của NATO trong ngắn hạn, nhưng EU sẽ dần củng cố vai trò là một chủ thể quốc phòng có năng lực độc lập trong hệ thống quốc tế.

4. Kết luận

Dù thể hiện quyết tâm nỗ lực tăng cường tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng, song EU vẫn phải đối mặt với các rào cản nội bộ, chia rẽ về tài chính, áp lực chính trị từ các đảng cực hữu, sự phụ thuộc vào công nghệ quân sự Mỹ. Hội nghị thượng đỉnh tại Brussels là bước khởi đầu trong hành trình hướng tới mục tiêu “châu Âu quốc phòng”, nhưng con đường hiện thực hóa tham vọng này còn nhiều chông gai, nhất là khi thế giới bước vào kỷ nguyên đa cực đầy bất ổn. Quá trình tự chủ chiến lược về an ninh - quốc phòng của châu Âu không chỉ là một yêu cầu cấp thiết trong bối cảnh thế giới biến động, mà còn là phép thử lớn đối với sự đoàn kết và năng lực phối hợp nội khối. Trong giai đoạn tới, châu Âu buộc phải vừa duy trì quan hệ đồng minh với NATO, vừa chủ động xây dựng các năng lực phòng thủ độc lập. Mặc dù còn nhiều thách thức về ngân sách, công nghệ, và ý chí chính trị, triển vọng về một châu Âu tự chủ hơn trong lĩnh vực an ninh - quốc phòng là hoàn toàn khả thi nếu duy trì quyết tâm cải cách và tăng cường hội nhập trong các lĩnh vực then chốt ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Caulcutt, C. & Kayali, L. (2025), *Macron urges Europe to boost defense spending to over 3 percent of GDP*, <https://www.politico.eu/article/macron-urges-europe-to-boost-defense-spending-to-over-3-percent-of-gdp/>
2. Childs, N. (2025), *Ukraine-France defence: a statement of entente for wider European security*, <https://www.iiss.org/online-analysis/military-balance/2025/07/ukfrance-defence-a-statement-of-entente-for-wider-european-security/>

3. Council Foreign Relation (2025), *Transition 2025 series: The future of US-Russia relations*, <https://www.cfr.org/event/transition-2025-series-future-us-russia-relations>
4. Didier, B. (2025), *The European Union and Trump 2.0: Transatlantic and Strategic Autonomy*, https://www.irsem.fr/storage/file_manager_files/2025/03/sb-77-brice-didier-en.pdf
5. European Commission (2025a), *Press statement by President von der Leyen on the defence package*, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_25_673
6. European Commission (2025b), *Commission unveils the White Paper for European Defence and the ReArm Europe Plan/Readiness 2030*, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_793
7. European Commission (2025c), *European Commission Unveils Defence Readiness Omnibus and EDF Interim Evaluation*, https://defence-industry-space.ec.europa.eu/european-commission-unveils-defence-readiness-omnibus-and-edf-interim-evaluation-2025-06-17_en
8. European Parliament (2025), *The EU's new bilateral security and defence partnerships*, [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2025\)767215](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2025)767215)
9. Liboreiro, J. (2025), *Ukraine's return to pre-2014 borders and NATO membership are 'unrealistic,' Hegseth tells allies*, <https://www.euronews.com/my-europe/2025/02/12/ukraines-return-to-pre-2014-borders-and-nato-membership-are-unrealistic-hegseth-tells-alli>

GIỚI THIỆU SÁCH

TRUYỆN KỂ VỀ BÁC HỒ

NHỮNG CHẶNG ĐƯỜNG TRƯỜNG KỶ KHÁNG CHIẾN

(Xuất bản lần thứ ba)

TÁC GIẢ: Vũ Kỳ (kể); Huyền Tím và Tử Nên (ghi)

Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật

Năm xuất bản: 2025

Số trang: 115

Hai ký giả Huyền Tím và Tử Nên đã đến gặp đồng chí Vũ Kỳ để tìm hiểu về những mẫu chuyện ít người biết về Bác Hồ; sau khi thu thập tài liệu, hai ký giả đã sắp xếp những mẫu chuyện thành 10 phần theo thứ tự thời gian từ năm 1945 đến năm 1948: Tháng 8/1945 ở Hà Nội; những ngày làm việc sau khi đọc *Tuyên ngôn Độc lập*; Mùa xuân năm 1946; năm 1946 - năm ngàn cân treo sợi tóc; những ngày đầu trường kỳ kháng chiến; Tết kháng chiến đầu tiên; những ngày kỷ niệm thành lập Đảng; hành trình từ chùa Một Mái đến Việt Bắc; tiếp tục những chặng đường trường kỳ kháng chiến; mong muốn của Bác Hồ khi nước nhà thống nhất. Đây là những mẫu chuyện sẽ giúp bạn đọc hiểu biết hơn về cuộc đời hoạt động cách mạng phong phú của Bác Hồ.

Để giúp bạn đọc có thêm tài liệu nghiên cứu về tư tưởng và cuộc đời hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật xuất bản lần thứ ba cuốn sách *Truyện kể về Bác Hồ - Những chặng đường trường kỳ kháng chiến*. Cuốn sách do đồng chí Vũ Kỳ, thư ký của Bác Hồ kể (trong thời gian từ Cách mạng tháng Tám năm 1945 đến năm 1948) và do Huyền Tím và Tử Nên ghi ■

LỆ THÚY giới thiệu